

"Mitteilungen des Österreichischen Staatsarchivs", br. 41–42, 1990–1992.
(Vjesnik Austrijskog državnog arhiva)

"Mitteilungen des Österreichischen Staatsarchiv" časopis je koji izdaje Generalna direkcija Austrijskog državnog arhiva. Odgovorni urednik redakcije do 1990. godine bila je dr. Isabella Ackerl, a 1991. redakcijske poslove preuzima Lorenz Mikoletzky. Časopis izlazi uglavnom jednom godišnje; zna se dogoditi i jedanput u dvije godine. Časopis bi trebao obuhvaćati teme s područja arhivistike, objavljivanje izvora za povijesna istraživanja, povijesna istraživanja općenito, a osobito ona koja se tiču nacionalne povijesti. Ipak, najviše su zastupljeni članci o istraživanjima nacionalne povijesti. U 42. broju časopisa za 1992. g. Generalna direkcija obavješćuje čitatelje o nešto promijenjenoj koncepciji i sadržajnoj modifikaciji časopisa kojih će se redakcija nastojati sustavno pridržavati. Ova nova koncepcija časopisa zastupljena je već u 41. broju za 1990. g. Naime, posljednjih godina sve je veći opseg pojedinih svezaka, sve to zahtijeva puno redakcijskih intervencija, a i rukovanje časopisom je teže; sve su to razlozi za sadržajnu modifikaciju časopisa. Časopis sadrži članke, recenzije, nekrologe, i na kraju spominju se suradnici.

Moram priznati da se najmanji dio časopisa odnosi na arhivistiku, uglavnom su to članci koji se tiču nacionalne, austrijske povijesti, neki od njih bave se poviješću uprave, ali vrlo ih je malo. Čak su i recenzije uglavnom o povijesnim udžbenicima, knjigama i člancima. Broj 41 sadrži dosta recenzija, dok ih 42. broj časopisa potpuno zanemaruje. Iz ova dva broja nije vidljiva sadržajna istovjetnost časopisa.

Treba dodati da se radna grupa Generalne direkcije, osim što izdaje "Mitteilungen des Österreichischen Staatsarchivs", brine i o izdavanju svih drugih publikacija, dodatnih svezaka MOSTA, pomoćnih arhivskih sredstava, kataloga za izložbe, faksimila i publikacija za posebne prilike.

Evo kratkog prikaza najznačajnijih članaka u 41. broju koji je izašao u 1990. g.

Na samom početku, iz pera Kurta Peballa, direktora Austrijskog državnog arhiva, izašlo je izvješće o svečanom primanju povodom odobrenja za gradnju nove zgrade Austrijskog državnog arhiva. U svom pozdravnom govoru gospodin Peball naglašava značenje arhivalija pohranjenih u ovom arhivu, ne samo zbog svoje starosti nego i za istraživanje europske, austrijske i njemačke povijesti.

Od svih članaka u prvom dijelu časopisa, "Ustanak u samostanu 'Klosterneuburg' 1513. i njegove posljedice", "Tko je bio Rotenstein", "Jozefinski Beč...", "Srbija 1889. prema izvješću Ludwiga von Thalloczyja", "Pregovori o miru u Brest–Litovsku", "Pukovnik Otto Grossman 1873–1942. – život i smrt carskog časnika židovskog podrijetla", izdvojila bih jedino članak "Hotel 'Matignon' kao kraljevsko poslanstvo u Parizu" za koji bi se moglo reći da je vezan za povijest institucija. Svi navedeni članci mogu se okarakterizirati kao povijesni.

Nakon ovog niza članaka slijede recenzije pojedinih knjiga ili članaka. Podijeljene su u skupine: priručnici, izvornici, pomoćne povijesne znanosti

i bibliografije; opća povijest i posebne discipline; knjige više autora i časopisi.

Kao zanimljivije, ili bar zanimljive za naše arhivske djelatnike izdvojila bih:

– Knjiga Beatrix Bastl, Dnevnik Philippa Eduarda Fuggera (1560–1569) kao izvor za proučavanje Fuggerove povijesti. P.E.Fugger bio je najznačajniji bibliofil s kraja 16. i početka 17. st. Njegovu knjižnicu prodao je car Ferdinand III. i najvećim dijelom sad se nalazi u Austrijskoj nacionalnoj knjižnici.

– Bibliografski priručnik za turkologiju značajan je, jer je rad na području ove mlade povijesne discipline nezamisliv bez knjige o stručnoj bibliografiji.

– Dopuna inventara Nacionalnog arhiva u Parizu, pregled objavljenih i neobjavljenih pomoćnih arhivskih sredstava.

– Njemački arhivisti, imenik mjesta njihovog djelovanja.

– W. Goldinger, Racionalnost arhivskog rada. Ovaj članak odnosi se na udžbenik "Arhivistika u DDR-u", koji je rezultat kolektivnog rada pod vodstvom E. Müllera, o postupanju prema arhivalijama, revizijama, korištenju arhivalija, davanju informacija, a spomenuta je i nova reforma kancelarijskog poslovanja i problemi oko informatizacije u arhivima.

– Stručni se savjeti za djelatnike u arhivima novinskih redakcija, radio i filmskih studija mogu naći u članku Monike Schmidl "Novinski i radio-arhivi".

Sve ostale recenzije tiču se uglavnom povijesnih knjiga i članaka.

42. broj časopisa MOSTA za 1992. godinu ne zadržava sadržajnu koncepciju 41. broja. Ovaj broj sadrži samo članke i na kraju nekrologe i popis suradnika.

Teme članaka u ovom broju opet su uglavnom povijesne kao: "Putovanje austrijskog poslanika na dvor Karla V", "Izvori za ugarsku krunidbu Rudolfa II. 1572.", "Politička kriza u Austriji kolovoza 1796.", "Austrijske prosudbe za gospodarsku integraciju Europe – gospodarsko-politički rad Richarda Schullera u američkom egzilu". Treba izdvojiti kao posebno zanimljiv članak, s paleografskom temom, o dešifriranju tajnih poruka u dopisivanju između Beča, Madrida i Bruxellesa 1635–1642.

Nekoliko pak članaka tiče se povijesti uprave, odnosno diplomacije, tako npr. "Osnivanje i ukidanje osmanlijskog generalnog konzulata u Beču", "O austrijsko-ugarskom poslanstvu za austrijski generalni konzulat u Berlinu".

Članak "Administracija Biskupije Beč nakon smrti kralja Matthiasa Corvinusa" govori o kancelarijskom poslovanju biskupske kancelarije i o korekturi bečkog biskupskog reda.

Pomalo začuđujuće, ali časopis Austrijskog državnog arhiva više je povijesnog nego arhivističkog karaktera.

Erna Perak